

Allmänna villkor för livförsäkring

Allmänna villkor av 2015

Detta villkor gäller för livförsäkring tecknad i Livförsäkringsbolaget Skandia ömsesidigt, nedan kallat Skandia.

A. Försäkringsavtalet

Försäkringstagare är den som ingår avtal med Skandia. Försäkringstagaren är ägare till försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare. Skandia förbehåller sig rätten att identifiera mottagaren av överlåtten försäkring senast i samband med att överlåtelsen registreras. För en försäkring som tecknas av en arbetsgivare till förmån för en anställd på dennes liv eller hälsa gäller att den anställda inte ska anses som försäkringstagare vid tillämpningen av försäkringsavtalslagen, om ej annat särskilt avtalats.

Försäkrad är den på vars liv eller hälsa försäkringen gäller.

Förmånstagare är den eller de som enligt ett förmånstagarförordnande ska få utbetalning från en försäkring eller rätt till en försäkring. Ett förmånstagarförordnande eller ändring av det ska göras genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till Skandia. Om inget skriftligt förmånstagarförordnande meddelas Skandia gäller det generella förmånstagarförordnandet enligt punkt L2.

1. Vad reglerar försäkringsavtalet?

För försäkringsavtalet gäller vad som anges i

1. försäkringsbrevet (bekräftelse på avtalet),
2. dessa allmänna villkor, samt
3. försäkringsavtalslagen, svensk lag i övrigt, andra författningar och övriga regelverk som tillämpas enligt svensk rätt.

Det innebär bl.a. att en pensionsförsäkring uppfyller inkomstskattelagens krav för sådan försäkring och att Skandia lämnar sådana kontrolluppgifter som ska lämnas för pensionsförsäkring enligt skatteförfarandelagen av en försäkringsgivare med hemvist i Sverige.

Vid upprättandet och förvaltningen av försäkringsavtal följer Skandia även de försäkringstekniska riktlinjer och det försäkringstekniska beräkningsunderlag, som bestäms enligt reglerna i försäkringsrörelselagen.

Twist med anledning av försäkringsavtalet ska prövas av svensk domstol och enligt svensk lag

2. Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt

Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att på Skandias begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringstagaren och den försäkrade ska ge riktiga och fullständiga svar på Skandias frågor. Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig, gäller vad som för sådant fall regleras i försäkringsavtalslagen.

3. Inskränkningar i förfoganderätten

En pensionsförsäkring får inte överlåtas i andra fall än som medges i inkomstskattelagen och den får inte heller pantsättas eller belånas.

Försäkringen får inte heller ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

B. När börjar försäkringen gälla?

Skandias ansvar inträder dagen efter den dag då försäkringstagaren ansökte om försäkringen under förutsättning

1. att ansökningshandlingarna är fullständiga,
2. att försäkringen enligt tillämpade bedömningsregler kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll, samt
3. att det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att försäkringen ska börja gälla senare.

Om Skandia enligt tillämpade regler ska återförsäkra viss del av försäkringen inträder ansvaret för denna del dock först när återförsäkringen börjar gälla.

Kan försäkringen beviljas endast mot förhöjd premie eller med förbehåll, inträder Skandias ansvar först sedan Skandia erbjudit försäkring med sådan utformning och försäkringstagaren antagit erbjudandet. Premieförhöjning eller förbehåll som enbart avser försäkringsmoment enligt punkt D inverkar dock inte på tidpunkten för inträdandet av Skandias ansvar för dödsfall.

När börjar Skandias ansvar gälla när pensionsförsäkringskapital flyttas in från en annan försäkringsgivare?

När ett pensionsförsäkringskapital överförs till Skandia direkt från en annan försäkringsgivare (överförande bolag) enligt reglerna i inkomstskattelagen inträder Skandias ansvar först när Skandia lämnat en bekräftelse till det överförande bolaget om att ett nytt pensionsförsäkringsavtal har ingåtts och att kapitalet kan överföras till detta avtal.

Skandia hanterar inflyttat kapital enligt vid varje tidpunkt gällande försäkringstekniska riktlinjer och regelverk.

Skandia bestämmer hur stor andel av det överförda försäkringskapitalet som ska ligga till grund för garanterat försäkringsbelopp.

Om det överförande bolaget beslutar att inte medge en överföring av pensionsförsäkringskapitalet, eller om en överföring av annat skäl inte kommer till stånd, upphör försäkringsavtalet att gälla utan något ansvar för Skandia.

C. Premiebetalning

1. Första premien

Första premien – liksom engångspremie – ska betalas inom 14 dagar från den dag då Skandia skickade ett krav på premien. Om premien inte betalas inom denna tid upphör försäkringen att gälla 14 dagar efter den dag då Skandia sänt uppsägningsbrev.

Försäkringen blir gällande på nytt från dagen efter den dag premien – i vissa fall med tillägg av ränta – betalas, under förutsättning att betalningen sker inom en månad efter utgången av betalningsfristen i det första premiekravet. För försäkring som vid tecknandet krävde hälsoprövning gäller dessutom att den försäkrades hälsotillstånd inte har försämrats efter denna frist.

Om – vid försäkring med en engångspremie – den försäkrade avlider under den tid försäkringen gäller men innan premien betalats, ska premien betalas inom en månad från dödsfallet. Om så inte sker, har Skandia rätt att avräkna premien mot försäkringsbeloppet eller att återköpa så stor del av försäkringen att Skandias fordran täcks.

Punkt C 1 gäller inte för fall då pensionsförsäkringskapital överförs direkt från annan försäkringsgivare enligt reglerna i inkomstskattelagen.

2. Förnyelsepremie

Om premien betalas månadsvis ska premie för senare premieperiod (förnyelsepremie) betalas senast på premieperiodens första dag. Om den inte betalas månadsvis ska den betalas senast en månad efter det att Skandia skickade ett krav på premien. Om betalning inte sker senast på någon av dessa förfallodagar upphör försäkringen att gälla 14 dagar efter den dag då Skandia sänt uppsägningsbrev. Betalas premien inom denna 14-dagarsfrist fortsätter försäkringen att gälla.

Om premier har betalats för minst två år före uppsägningen gäller försäkringens avtalade belopp vid dödsfall under ett år efter den obetalda premieperiodens början (respitåret). Om försäkringen fortfarande är obetald efter respitårets utgång nedsätts försäkringsskyddet till att gälla för försäkringens fribrevsbelopp. Om fribrevsbelopp saknas upphör försäkringsskyddet att gälla vid respitårets utgång. Har premie inte betalats för två år före uppsägningen nedsätts

försäkringsskyddet till försäkringens fribrevsbelopp direkt efter att försäkringen upphört att gälla enligt första stycket.

Försäkringsmomentet ”Premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada”, se punkt D, upphör alltid att gälla samma dag som uppsägningen får verkan.

3. Återupplivning

För försäkring, som upphört att gälla på grund av att förnyelsepremie inte betalats i rätt tid, föreligger rätt till återupplivning av försäkring till sin tidigare omfattning. En förutsättning för återupplivning är att premien betalas inom tre månader från det att försäkringen upphört att gälla enligt punkt C 2. Om försäkringen omfattar rätt till premiebefrielse enligt punkt D blir den gällande på nytt för arbetsoförmåga, som inträffat från och med dagen efter den dag då premien – i vissa fall med tillägg av ränta – betalas.

Om premier har betalats för minst två år före uppsägningen föreligger rätt till återupplivning av försäkring under hela respitåret. En förutsättning för återupplivning senare än tre månader efter utgången av 14-dagarsfristen i punkt C 2 är dock att den försäkrades hälsotillstånd inte har försämrats efter denna tremånadersperiod.

4. Återbetalning av senaste premie vid dödsfall

Om avtalad premiebetalning har upphört på grund av dödsfall, och försäkringsavtalet inte ger rätt till återbetalning av betalda premier, återbetalar Skandia den del av senaste förfallen och betald premie som avser den månad då dödsfallet skett och tid därefter.

Om inte annat avtalats, sker återbetalningen i dessa fall genom en höjning av utfallande försäkringsbelopp. För försäkring med periodisk utbetalning har Skandia rätt att genomföra återbetalningen genom att höja enbart första utbetalningen.

D. Premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada

Detta avsnitt är tillämpligt endast om försäkringsbrevet innehåller uppgift om rätt till premiebefrielse.

1. Rätten till premiebefrielse

Om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada blir helt arbetsoförmögen eller får arbetsförmågan nedsatt med minst hälften, föreligger rätt till premiebefrielse för den tid sådan arbetsoförmåga i oavbruten följd varar utöver den avtalade karenstiden.

Hel arbetsoförmåga medför rätt till fullständig premiebefrielse, nedsättning av arbetsförmågan med minst hälften till befrielse från så stor del av premien som motsvarar nedsättningen. Vid rörlig karens medräknas härvid endast sådan av sjukdom eller olycksfallsskada orsakad arbetsoförmåga som ligger till grund för beslut om sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

Premiebefrielse medges inte för tid före 16 års ålder eller för tid efter fyllda 65 år, och inte heller längre än avtalad premiebetalningstid varar. Erlagt premiebelopp, för vilket rätt till premiebefrielse föreligger, återbetalas vid premieperiodens slut.

Rätten till premiebefrielse avser inte arbetsoförmåga som inträder efter det att en uppsägning från Skandia har fått verkan.

2. Karenstid

Om karenstiden är tre månader och den försäkrade inom tolv månader från en sjukperiods slut åter blir arbetsoförmögen, förkortas karenstiden för den nya sjukperioden, om denna varar längre än två veckor, med den sammanlagda tiden av de sjukperioder som pågått mer än två veckor och helt eller delvis ligger inom de senaste tolv månaderna.

Vid rörlig karenstid är karenstiden den del av tiden för arbetsoförmåga, omfattad av försäkringen, som förflyter innan den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfalls-skada blir berättigad till sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

3. Bedömning av arbetsoförmågan

Till grund för bedömningen av arbetsoförmågan läggs sådana symtom och funktionsnedsättningar som kan fastställas objektivt. Bedömningen sker med hänsyn till den försäkrades förmåga att trots sjukdomen eller olycksfallsskadan utföra sitt vanliga arbete eller annat arbete som motsvarar den försäkrades krafter och färdigheter och som rimligen kan begäras av denne med hänsyn till ålder, utbildning, tidigare verksamhet och bosättningsförhållanden.

E. Indexpremie

Detta avsnitt är tillämpligt endast om försäkringsbrevet innehåller uppgift om rätt att höja premien med indextillägg.

1. Höjning av premier och försäkringsbelopp

Av försäkringsbrevet framgår vid vilka premieförfallodagar premien höjs med indextillägg. Förutsättningarna för sådan höjning är dels att tidigare förfallna premier är betalda, dels att prisbasbeloppet för det år då premieförfallodagen inträffar är högre än prisbasbeloppet för det föregående året. Premien höjs då med lika många procent som prisbasbeloppet ökat, dock högst med 10 procent. Om socialförsäkringsbalken skulle komma att ändras så att flera prisbasbelopp kan gälla under samma år, ska indextillägget grundas på ökningen av det prisbasbelopp som används för beräkning av pensionsgrundande inkomst.

När en premie höjs enligt föregående stycke, höjs även alla senare förfallande premier med samma procentsats. Samtidigt höjs försäkringsbeloppet med så stort belopp som premiehöjningen vid den försäkrades aktuella ålder ger utrymme för.

Försäkringstagaren har rätt att ändra försäkringen så att premierna efter ändringen inte ytterligare höjs med indextillägg.

2. Premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada

Om försäkringen omfattar rätt till premiebefrielse enligt punkt D gäller denna rätt även för indextilläggen och med den karenstid som anges i försäkringsbrevet. Sådan rätt gäller dock inte för indextillägg som tillkommer efter det att den försäkrade beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

F. Optionsrätt

Detta avsnitt är tillämpligt endast om försäkringsbrevet innehåller uppgift om rätt att höja försäkringsbeloppet (optionsrätt).

1. Höjningsbeloppets storlek

Som framgår av försäkringsbrevet får försäkringsbeloppet höjas dels vid varje optionsdag, dels vid ändrade familjeförhållanden.

Högsta höjning vid optionsdag är 10 procent av det försäkringsbelopp som gällde vid föregående kalenderårs slut. Eventuell samtidig höjning enligt punkt E (indexpremie) ska därvid medräknas. Alternativt kan högsta höjning beräknas som 21 respektive 33 procent av det försäkringsbelopp som gällde vid slutet av kalenderåret ytterligare ett respektive två år tillbaka i tiden. Därvid ska dock, utöver eventuell samtidig höjning genom indexpremie, även höjningar som skett vid mellanliggande optionsdagar (inklusive höjningar genom indexpremie) medräknas.

Högsta höjning vid ändrade familjeförhållanden är 30 procent av det försäkringsbelopp som gällde vid föregående kalenderårs slut. Denna höjningsrätt gäller utöver höjningsrätten vid optionsdag. Höjning vid tillkomst av make eller sambo får – om enligt försäkringsbrevet rätt till sådan höjning föreligger – göras endast en gång.

2. Premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada

Om försäkringen omfattar rätt till premiebefrielse enligt punkt D gäller sådan rätt även premie för höjningsbelopp. Om den försäkrade inte är fullt arbetsför när höjningen begärs, omfattar rätten till premiebefrielse för höjningsbeloppet inte den då pågående perioden av arbetsoförmåga och inte heller en ny sådan period som börjar inom tolv månader efter det att den försäkrade åter blivit arbetsför. För höjningsbelopp som tillkommer efter det att den försäkrade beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken gäller ingen rätt till premiebefrielse.

3. Premieberäkning och övriga villkor

Premie för höjningsbeloppet beräknas enligt de försäkrings-tekniska antaganden om bl.a. ränta, dödlighet, omkostnader och skatt som gäller vid höjningstillfället. För premiebefrielsemomentet tillämpas i förekommande fall den procentuella premieförhöjning som gäller för den ursprungliga försäkringen. I övrigt gäller för höjningsbeloppet de villkor som vid höjningstillfället tillämpas för nytecknad försäkring.

4. Ansökan och Skandias ansvarsinträde

För att utnyttja optionsrätten måste försäkringstagaren ansöka om höjning av försäkringsbeloppet. Ansökan ska göras på blankett som Skandia tillhandahåller. Ansökan om höjning vid optionsdag får göras tidigast två veckor före optionsdagen och senast en månad efter den. Ansökan om höjning vid ändrade familjeförhållanden ska göras inom sex månader från händelsen ifråga. Skandias ansvar för höjningsbeloppet inträder dagen efter den dag då premie för höjningsbeloppet har betalats under förutsättning att ansökan är fullständigt ifylld och att den befintliga försäkringen gäller.

5. Premiebetalning

Första premien för höjningsbeloppet ska betalas inom 14 dagar från den dag då Skandia avsänt avi om den. Förnyelsepremie för höjningsbeloppet aviseras tillsammans med premie för den ursprungliga försäkringen.

6. Optionsrättens upphörande

Optionsrätten upphör om äganderätten till försäkringen övergår till annan än den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller om försäkringen ändras till fribrev.

G. Flexibel premiebetalning

Detta avsnitt är tillämpligt endast om försäkringsbrevet innehåller uppgift om rätt att variera premien.

1. Premiebetalning

Skandia aviseras om förnyelsepremie före varje ny premieperiod. Om Skandia då även anger ett intervall, inom vilket premien kan varieras, får – senast en månad efter det att Skandia skickade ett krav på förnyelsepremien – valfritt belopp inom intervallet erläggas i stället för den aviserade premien. Det erlagda beloppet räknas som premie för tiden fram till nästa premieperiods första dag. Om det erlagda beloppet är lägre än den aviserade, höjs den fortsatta premien; om den är högre, sänks den.

2. Premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada

Om försäkringen omfattar rätt till premiebefrielse enligt punkt D gäller följande:

- Om premie erläggs med högre belopp än det aviserade, omfattar rätten till premiebefrielse inte den överskjutande delen.
- Om premie erläggs med lägre belopp än det aviserade, omfattar rätten till premiebefrielse endast den premie som gäller när sjukdomen eller skadan inträffar. Höjning av fortsatt premie föranledd av att lägre premie har betalats än ordinarie avtalad premie – inklusive indexhöjning enligt punkt E – omfattas inte av rätten till premiebefrielse. Rätten till premiebefrielse kan maximalt omfatta den för försäkringsbeloppet ursprungligen avtalade premien – inklusive indexhöjning enligt punkt E.

3. Överskjutande premiebelopp

Om premie erläggs utöver av Skandia angivet högsta belopp eller utöver vad som behövs för att slutföra premiebetalningen på försäkringen, anses det överskjutande beloppet avsett att utgöra engångspremie för en ny försäkring. Den nya försäkringen utfärdas enligt den då förekommande försäkringsform som närmast svarar mot den befintliga försäkringen. Kapitalvärdet av de förmåner som skulle utges i händelse av den försäkrades död får dock inte överstiga engångspremien. Försäkringsbeloppet för den nya försäkringen beräknas enligt de försäkringstekniska antaganden (såsom ränta, dödlighet, omkostnader och skatt) som gäller när premien betalas. Förmånstagarförordnandet, som gäller för den befintliga försäkringen, omfattar även den nya, om inte försäkringstagaren meddelar annat.

H. Inskränkningar i försäkringens giltighet

Om försäkringstagaren förfogar över enbart försäkringens riskdel eller spardel genom överlåtelse, pantsättning eller annars på annat sätt än genom förmånstagarförordnande, är förfogandet utan verkan mot Skandia.

Vid särskilda sjukdomar, självmord, särskilt riskfylld verksamhet, krig och politiska oroligheter gäller särskilda nedan angivna bestämmelser beträffande försäkringens giltighet. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller föreligger dock rätt till försäkringskapitalet.

En inskränkning i försäkringens giltighet hävs, om ett särskilt avtal träffas om det.

1. Omfattningsbestämmelser beträffande särskilda sjukdomar

1.1 Sjukdomar som påvisas under de första 24 månaderna

Rätt till premiebefrielse enligt punkt D föreligger inte vid arbetsoförmåga som kan anses ha orsakats av nedan angivna sjukdomar eller sjukdomar/symtom som har ett medicinskt samband med dessa. Denna inskränkning blir tillämplig i de fall sjukdomen/diagnosen påvisas av läkare inom 24 månader räknat från den tidpunkt försäkringen börjat gälla enligt punkt B.

Följande sjukdomar/diagnoser omfattas inte av försäkringen under de första 24 månaderna

- depressiva tillstånd
- stressrelaterade tillstånd
- ålders- eller förslitningsrelaterade smärttillstånd i rygg, leder och muskler
- fibromyalgi

1.2 Arbetsoförmåga som inträffar vid senare tidpunkt

Har någon av ovanstående sjukdomar/diagnoser påvisats av läkare enligt ovan och den försäkrade efter utgången av de 24 månaderna blir arbetsoförmögen på grund av samma sjukdom eller sjukdom/symtom som har ett medicinskt samband med denna begränsas ersättningstiden på följande sätt:

Rätt till premiebefrielse enligt punkt D med avdrag för avtalad karens föreligger vid arbetsoförmåga längst för tid motsvarande den fristid som föregått den aktuella arbetsoförmågan. Med fristid avses tid som förflutit från den senaste tidpunkt läkare påvisat sjukdom eller den försäkrade varit arbetsoförmögen till den tidpunkt den försäkrade blir arbetsoförmögen på grund av samma sjukdom eller sjukdom/symtom som har ett medicinskt samband med denna.

När den försäkrade varit besvärsfri från ovanstående sjukdom/diagnos i mer än 36 månader räknat från senaste sjukdomstillfälle, föreligger därefter ingen begränsning i rätten till ersättning vid arbetsoförmåga enligt ovan.

2. Självmord

Har den försäkrade begått självmord gäller försäkringen endast om det har gått mer än ett år från det att försäkringsavtalet ingicks. Vid kortare tid gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas att försäkringen tagits utan tanke på självmordet.

3. Särskilt riskfylld verksamhet

Försäkringen gäller inte för dödsfall som inträffat eller arbetsoförmåga som uppkommit på grund av att den försäkrade är eller har varit verksam

- a. som besättningsman eller i övrigt tjänstgör ombord vid militär flygning med krigsflygplan, avancerad flygning eller provflygning,
- b. som stuntman, luftakrobat eller liknande,
- c. i bergsklättring,
- d. i dykning (avseende större djup än 30 m, ensamdykning, vid avsaknad av ytorganisation eller is-, vrak eller grottdykning),
- e. i kampsport, boxning, brottning, kick- och thaiboxning eller liknande,
- f. i "extrema" sporter, "äventyrssporter" eller deltagande i expedition av "äventyrskaraktär",
- g. i särskild riskfylld yrkesverksamhet, såsom livvakt eller liknande och/eller
- h. i tävling eller träning med motordriven farkost och har eller har haft inkomst från detta (bidrag från sponsor jämföras med inkomst).

Försäkringen gäller inte heller för arbetsoförmåga som uppkommit på grund av att den försäkrade är eller har varit verksam i fotboll, amerikansk fotboll, rugby, bandy, innebandy, basketboll, handboll, ishockey eller utförsåkning. Detta undantag tillämpas endast om den försäkrade har eller har haft inkomst på grund av verksamheten. Bidrag från sponsor jämföras med inkomst.

4. Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Skandias ansvar och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

5. Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utanför Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna. Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

6. Vistelse utanför Sverige vid krig eller krigsliknande oroligheter

Innan tre år förflutit från det försäkringen började gälla, gäller försäkringen inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som kan anses vara beroende av krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller av krigsliknande politiska oroligheter och som inträffar då den försäkrade, utan att delta i kriget eller oroligheterna, vistas utanför Sverige i område där sådana förhållanden råder. Under de tre första försäkringsåren gäller försäkringen inte heller vid dödsfall eller arbetsoförmåga, som inträffar inom ett år efter sådan vistelse och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna. Utbryter kriget eller oroligheterna medan den försäkrade vistas i området gäller inskränkningen inte under de tre första månaderna därefter.

7. Uppsåt och grov oaktsamhet

Försäkringen gäller inte för nedsatt arbetsförmåga som den försäkrade har framkallat uppsåtligt. Om den nedsatta arbetsförmågan beror på grov oaktsamhet av den försäkrade kan ersättningen sättas ned efter vad som är skäligt. Denna inskränkning gäller inte om den försäkrade var i sådant sinness tillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken.

I. Fribrev och återköp

1. Fribrev

1.1 Rätt till fribrev

Om premiebetalningen avbryts i förtid har försäkringstagaren rätt till en försäkring med nedsatt belopp (fribrevsbelopp). Försäkringsbeloppet sätts ner till en nivå som bygger på de premier som redan har betalats in.

När fribrev utfärdas för en försäkring med periodisk utbetalning har Skandia rätt att ändra såväl utbetalningsterminen som utbetalningstiden. För närvarande gäller att ändring kan göras så att varje avtalat terminsbelopp uppgår till minst 1 procent av ett prisbasbelopp. Skandia har också rätt att bestämma lägsta belopp för att utfärda fribrev.

Om fribrev inte utfärdas upphör försäkringen att gälla vid respektårets utgång och försäkringskapitalet betalas ut oavsett om försäkringen i övrigt berättigar till återköp eller inte.

1.2 Fribrevsavgift

Vid ändring till fribrev har Skandia rätt att ta ut en avgift.

2. Återköp

2.1 Vad innebär ett återköp?

Ett återköp innebär att Skandia köper tillbaka försäkringsavtalet innan det löper ut.

Ett återköp kan ske helt eller delvis. Helt återköp innebär att ett belopp som motsvarar försäkringskapitalet (se punkt N) betalas ut. Därefter upphör försäkringen att gälla. Ett delåterköp innebär att en del av försäkringens värde betalas ut. Försäkringen fortsätter därefter att gälla och baseras då på den återstående delen av värdet.

2.2 Värde vid återköp

Värdet av en försäkring vid återköp kan aldrig överstiga försäkringskapitalet, om inte annat uttryckligen medgivits av Skandia.

2.3 Delåterköp

Skandia har rätt att bestämma ett högsta antal delåterköp under viss period och att i övrigt bestämma beloppsgränser för delåterköp.

För ett delåterköp gäller för närvarande att

- högst ett återköp medges per försäkring under en och samma tolv månadersperiod
- delåterköpet måste uppgå till minst 0,25 prisbasbelopp
- efter ett delåterköp ska kvarvarande försäkringskapital på en slutbetalad försäkring vara minst ett halvt prisbasbelopp.

2.4 Återköpsavgift

Skandia har rätt att ta ut en avgift för återköp. En sådan avgift kan avse

- administration av återköpet,
- kostnad för garanti,
- kvarstående start- och beståndsvårdskostnad, samt
- en minskning av värdet vid underkonsolidering (marknadsvärdesjustering) för att tillgodose kravet på skälig fördelning av överskottet.

Det som sägs i punkten I2 innebär inte några inskränkningar i Skandias rätt och skyldighet att bestämma värdet vid återköp skäligt, med hänsyn till det kvarvarande försäkringstagarkollektivet och Skandias ekonomiska situation enligt god försäkringsstandard.

2.5 Försäkringstagarens rätt att begära återköp

Pensionsförsäkring

Försäkringstagaren har inte rätt till återköp av en pensionsförsäkring. Skandia får dock medge återköp i de fall som anges i inkomstskattelagen och under förutsättning att det är möjligt med hänsyn till försäkringens art.

Kapitalförsäkring

En kapitalförsäkring kan återköpas om det är möjligt med hänsyn till försäkringens art och med de undantag och begränsningar som anges i detta avsnitt om inte annat särskilt avtalats.

2.6 Hälsoprövningsregler m.m.

Återköp kan endast ske efter godkänd hälsoprövning om inte Skandia medger annat. Om försäkringen är försedd med oåterkalleligt förmånstagarförordnande kan återköp endast ske efter samtycke från förmånstagaren.

2.7 Skandias rätt till återköp utan begäran

Skandia får återköpa försäkringen utan begäran från försäkringstagaren i de fall som anges i punkt I 1.1 sista stycket.

2.8 Begäran om återköp och utbetalning

En begäran om återköp ska göras skriftligen till Skandia. Den som begär utbetalning ska kunna styrka sin rätt att förfoga över försäkringen.

2.9 Begränsningar i återköpsrätten under de 10 första åren

För en försäkring tecknad med engångspremie, tidsbegränsad förhöjd premie eller med kortare premiebetalningstid än 10 år är återköpsrätten begränsad utöver vad som sägs i punkt I 2.5. Återköpsrätten är i sådana fall, under de 10 första åren från försäkringens tecknande, begränsad till det värde som gäller för motsvarande försäkring med

- samma försäkringsbelopp
- samma försäkringstid, dock minst 10 år, och
- jämn premiebetalning under 10 år.

2.10 Begränsning i rätten till fortsatt försäkring efter återköp

Försäkringstagaren har inte rätt att efter återköp av en livförsäkring med sparmoment fortsätta försäkringen som en ren riskförsäkring om inte Skandia särskilt medger det.

J. Flytt

1. Allmänt

Försäkringstagaren har rätt att få försäkringskapitalet i en pensionsförsäkring överfört direkt till en ny pensionsförsäkring hos samma eller en annan försäkringsgivare på det sätt som anges i reglerna i inkomstskattelagen och under förutsättning att det är möjligt med hänsyn till försäkringens art. En flytt kan inte ske av endast en del av försäkringskapitalet. Värdet av en försäkring vid flytt kan aldrig överstiga försäkringskapitalet. Om försäkringskapital, se punkt N. Vid flytt av försäkringskapital gäller ingen garanti.

Försäkringskapitalet i en försäkring med pågående ändring eller skadereglering får inte överföras innan ändringen eller skaderegleringen är genomförd.

Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare.

2. Hälsoprövningsregler m.m.

En överföring av försäkringskapital kan endast ske efter godkänd hälsoprövning om inte Skandia medger annat. Om försäkringen är försedd med oåterkalleligt förmånstagarförordnande kan en flytt av försäkringskapitalet endast ske efter samtycke från förmånstagaren.

3. Flyttavgift

Skandia har rätt att ta ut avgifter för flytt av försäkringskapital. En sådan avgift kan avse

- administration av flytten,
- kostnad för garanti,
- kvarstående start- och beståndsvårdskostnad, samt
- en minskning av värdet vid underkonsolidering, (marknadsvärdesjustering) för att tillgodose kravet på skälig fördelning av överskottet.

Det som sägs i punkten J innebär inte några inskränkningar i Skandias rätt och skyldighet att bestämma värdet på det kapital som ska flyttas skäligt, med hänsyn till det kvarvarande försäkringstagarkollektivet och Skandias ekonomiska situation enligt god försäkringsstandard.

4. Skandias rätt att göra ändringar

Skandia har rätt att under försäkringstiden ändra villkoren i punkt J. Detta innebär bl.a. att såväl sättet att ta ut flyttavgifter som avgifternas nivåer kan komma att ändras.

K. Åtgärder för utbetalning eller premiebefrielse

För utbetalning på grund av dödsfall eller för premiebefrielse ska de handlingar och övriga upplysningar som Skandia anser vara av betydelse för bedömning av sitt ansvar anskaffas och insändas utan kostnad för Skandia. För att fastställa rätt till premiebefrielse kan Skandia föreskriva att den försäkrade inställer sig för undersökning hos särskilt anvisad läkare. Sådan särskild undersökning och för denna nödvändiga resor bekostas av Skandia.

Medgivande för Skandia att för bedömning av sitt ansvar inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdanstalt, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning ska lämnas om Skandia begär det.

Rätten till premiebefrielse kan sättas ner om anspråk på premiebefrielse inte görs inom ett år från det att den som framställer anspråket fick kännedom om de omständigheter som anspråket grundas på. Om anspråk på premiebefrielse inte görs inom tio år från det att så tidigast hade kunnat ske, faller rätten till premiebefrielse bort under alla förhållanden.

Om en sjukperiod omfattar flera premieperioder, gäller dessa regler varje premie för sig.

Den som gör anspråk på utbetalning ska, om han inte är försäkringstagaren, styrka sin rätt till beloppet. Skandia förbehåller sig rätten att kontrollera identiteten av förmånstagare senast i samband med utbetalning av försäkringsersättning. Försäkringsersättningen utbetalas till en förmånstagare först efter det att identiteten av förmånstagaren kontrollerats.

L. Utbetalning och räntebestämmelser

1. Allmänt

Utbetalning av försäkringsbelopp – eller återbetalning av premiebelopp på grund av premiebefrielse – ska ske senast en månad efter det att rätt till utbetalning uppkommit och den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som åligger denne enligt punkt K. Om utbetalning begärs på grund av den försäkrades död och det med hänsyn till dödsorsaken eller annars finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Om terminsbeloppet för en försäkring med periodisk utbetalning understiger en procent av gällande prisbasbelopp, ändras utbetalningsterminen till den längre termin – dock längst helår – som krävs för att terminsbeloppet ska överstiga denna gräns. Om terminsbeloppet för helår understiger en procent av prisbasbeloppet kan utbetalning ske i form av ett engångsbelopp, förutsatt att inkomstskattelagen medger det.

Sker utbetalning senare än vad som sagts ovan betalar Skandia dröjsmålsränta enligt räntelagen. Härutöver ansvarar Skandia inte för förlust som kan uppkomma om utredning rörande försäkringsfall eller utbetalning fördröjs.

Oavsett om dröjsmål föreligger betalar Skandia ränta på belopp som förfallit till betalning men som därefter kvarstår i Skandias förvaltning mer än en månad. Sådan ränta avräknas i förekommande fall från dröjsmålsräntan.

Ränta betalas inte om den sammanlagda räntegottgörelsen för försäkringsbelopp som hänför sig till ett och samma försäkringsfall skulle understiga en halv procent av prisbasbeloppet som gäller vid tidpunkten för utbetalningen.

Ränta betalas på försäkringsbelopp eller återköpsbelopp, inklusive återbäring, som förfallit till betalning men inte betalats ut.

Försäkringsbeloppet är den ersättning som betalas ut på grund av inträffat försäkringsfall samt premie eller del av premie som ska återbetalas på grund av inträffat försäkringsfall.

Återköpsbelopp anses ha förfallit till betalning den dag Skandias ansvar enligt försäkringsavtalet upphört.

Försäkringsbelopp förräntas med den räntesats som Skandia vid varje tidpunkt tillämpar för sådana fall.

2. Generella förmånstagarförordnanden för kapitalförsäkring

Under förutsättning att försäkringen omfattar utbetalning till efterlevande och att försäkringstagaren är myndig gäller det som nedan skrivs om förmånstagarförordnande. Om försäkringen innehåller efterlevandeskydd framgår av försäkringsbrevet.

2.1 Kapitalförsäkring där försäkringstagare och försäkrad är samma person

Följande förordnande gäller vid försäkringstagarens dödsfall om inget annat skriftligt förordnande meddelats Skandia.

Förmånstagare är den försäkrades make/sambo. Om sådan inte finns, den försäkrades barn. Om sådana inte finns, den försäkrades arvingar. Om en förmånstagare helt eller delvis avstår från sin rätt, inträder den eller de enligt förordnandet därnäst berättigade i den avståendes ställe.

Med make avses den person med vilken den försäkrade var gift vid tidpunkten för dödsfallet. Förordnande till make ska anses vara förfallet om mål om äktenskapsskillnad mellan makarna då pågick. I uttrycket make innefattas även registrerad partner enligt lagen om registrerat partnerskap.

Med sambo avses den person med vilken den försäkrade sammanbodde vid tidpunkten för dödsfallet enligt sambolagen.

Med make/sambo avses i första hand make om sådan finns och i andra hand sambo.

Med barn avses den försäkrades barn med fördelning efter vad som gäller i fråga om arvsrätt efter den försäkrade.

Med arvingar avses de som har rätt att ta arv efter den försäkrade enligt arvsrättens regler. Om arvingar saknas sker utbetalning till Allmänna Arvsfonden.

2.2 Kapitalförsäkring där försäkringstagare och försäkrad inte är samma person

Följande förordnande gäller vid försäkringstagarens dödsfall om inget annat skriftligt förordnande meddelats Skandia.

Om försäkringstagaren och den försäkrade avlider samtidigt, inträder försäkringstagarens arvingar som förmånstagare till utfallande belopp. Om försäkringstagaren avlider före den försäkrade ska den försäkrade inträda som försäkringstagare. Om denne därefter avlider utan att ha gjort nytt förmånstagarförordnande, ska utbetalning ske till den försäkrades arvingar.

Med arvingar avses de som har rätt att ta arv efter den försäkrade/försäkringstagaren enligt arvsrättens regler. Om arvingar saknas sker utbetalning till Allmänna Arvsfonden.

2.3 Kapitalförsäkring som ägs av juridisk person

En kapitalförsäkring som ägs av en juridisk person saknar förmånstagarförordnande.

3. Generellt förmånstagarförordnande för pensionsförsäkring

Under förutsättning att försäkringen omfattar utbetalning till efterlevande och att försäkringstagaren är myndig gäller det som nedan skrivs om förmånstagarförordnande. Om försäkringen innehåller efterlevandeskydd framgår av försäkringsbrevet.

Följande förordnande gäller vid den försäkrades dödsfall om inget annat skriftligt förordnande meddelats Skandia.

Förmånstagare är den försäkrades make/sambo. Om sådan inte finns, den försäkrades barn (ej barns bröstarvinge). Om en förmånstagare helt eller delvis avstår från sin rätt inträder den eller de enligt förordnandet därefter berättigade i den avståendes ställe.

Med make avses den person med vilken den försäkrade var gift vid tidpunkten för dödsfallet. Förordnande till make ska anses vara förfallet om mål om äktenskapsskillnad mellan makarna då pågick. I uttrycket make innefattas även registrerad partner enligt lagen om registrerat partnerskap.

Med sambo avses den person med vilken den försäkrade sammanbodde vid tidpunkten för dödsfallet enligt sambolagen.

Med make/sambo avses i första hand make om sådan finns och i andra hand sambo.

Med barn avses den försäkrades barn med fördelning efter vad som gäller i fråga om arvsrätt efter den försäkrade. Med barn avses inte barns bröstarvinge.

Om samtliga förmånstagare enligt förmånstagarförordnandet saknas tillfaller försäkringens värde försäkringskollektivet.

4. Annat förmånstagarförordnande

Om försäkringstagaren önskar en annan fördelning än vad som ovan angivits ska denne genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till Skandia ange vilka som ska vara förmånstagare.

För pensionsförsäkring gäller att endast någon av följande personer får vara förmånstagare; den försäkrades make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner, den försäkrades sambo eller tidigare sambo, barn till någon av dessa eller till den försäkrade. Den försäkrades styvbarn och fosterbarn får också vara förmånstagare, men måste då namnges. Barns bröstarvingar kan inte vara förmånstagare.

För kapitalförsäkring finns inga begränsningar för vem eller vilka som kan vara förmånstagare. För en kapitalförsäkring som ägs av en juridisk person får förmånstagarförordnande inte avgas.

Om samtliga förmånstagare på en kapitalförsäkring saknas enligt valt förmånstagarförordnande tillfaller utfallande belopp försäkringstagarens dödsbo, om sådan utbetalning är möjlig enligt försäkringsavtalet. För pensionsförsäkring gäller att om samtliga förmånstagare saknas enligt valt förmånstagarförordnande tillfaller försäkringens värde försäkringskollektivet.

I samband med att en försäkring överläts till annan ägare förfaller ett förmånstagarförordnande, som inte är oåterkalleligt, om inte annat särskilt avtalats. Försäkringen saknar då förmånstagarförordnande tills dess att försäkringstagaren genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till Skandia angivit vilka som ska vara förmånstagare.

M. Försäkringsbelopp och premie

1. Garanterat försäkringsbelopp

För försäkringsavtal där framtida premier är avtalade beräknas försäkringsbeloppet när försäkringen tecknas och grundas på de framtida premierna. Vid beräkningen används de försäkringstekniska antaganden (såsom ränta, dödlighet,

skatt och driftskostnader) som gäller vid teckningstidpunkten.

Försäkringsbeloppet är garanterat och gäller under förutsättning att premier betalas enligt försäkringsavtalet.

För försäkringsavtal där framtida premier inte är avtalade beräknas förmåner för varje betald premie enligt de vid tidpunkten för premiebetalningen gällande försäkringstekniska antagandena.

Tidpunkterna då garantin ska fullgöras och nivån för det garanterade försäkringsbeloppet redovisas i försäkringsbrevet (bekräftelsen på avtalet).

2. Ändring av försäkringen

Vid ändring av försäkringsavtal bestämmer Skandia vilka försäkringstekniska antaganden som ska tillämpas vid ändringstidpunkten.

N. Överskott och återbäring

1. Överskott

Överskott uppkommer i Skandias rörelse om det verkliga utfallet vid förvaltningen av försäkringen blir gynnsammare än vad som antagits vid beräkningen av det garanterade försäkringsbeloppet och av premier. Antagandena avser bl.a. avkastning, omkostnader och dödlighet. Överskott fördelas preliminärt till varje försäkring i relation till dess bidrag till överskottets uppkomst. Vid fördelningen av överskottet tas även hänsyn till storleken på det buffertkapital som behövs för att jämna ut svängningar på kapitalmarknaden (kollektivt konsolideringskapital). Det preliminärt fördelade överskottet är inte garanterat och kan tas tillbaka vid ogynnsamt utfall av Skandias rörelse. Det är en del av bolagets riskkapital. Det preliminärt fördelade överskottet ligger till grund för tilldelning av återbäring vid utbetalningarna från försäkringen. Det finns därför inte någon utfästelse från Skandia om framtida återbäringsbelopp.

2. Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det värde som uppkommer i en livförsäkring genom premiebetalningar, kapitalavkastning och arvsvinst sedan utbetalda belopp, kostnaderna för drift, riskskydd och skatt dragits av.

Kapitalavkastningen jämnas ut över tiden och tillförs försäkringarna i form av ränta. Räntesatsen bestäms med beaktande av såväl direktavkastning som värdeförändringar på tillgångarna hos Skandia. Räntesatsen innefattar ett visst mått av prognos och omprövas löpande.

Avgifter för att täcka kostnader för drift kan ändras under försäkringstiden.

Arvsvinst och kostnad för riskskydd är individuella och beräknas med hänsyn till den försäkrades ålder och Skandias erfarenhet av livslängd och dödlighet. För tjänstepensionsförsäkring görs dessa beräkningar även med hänsyn till kön.

Skandia betalar årligen avkastningsskatt enligt vid var tidpunkt gällande lagregler. Skatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning och betalas oavsett om värdet på tillgångarna har ökat eller minskat. Kostnaden för skatten fördelas på försäkringskapitalet i varje försäkring.

Försäkringskapitalet är inte garanterat och kan sjunka vid ogynnsamt utfall av Skandias rörelse. En justering av

försäkringskapitalet kan göras såväl under försäkringstiden som när försäkringssparandet upphör i förtid, t.ex. vid återköp och flytt till annan försäkringsgivare, för att tillgodose kravet på en skälig fördelning av överskottet, jämför punkterna I2.4 och J3.

3. Tilldelning av återbäring

Tilldelningen av återbäring sker normalt vid varje utbetalningstillfälle genom beloppshöjning. Utbetalning från försäkringen sker antingen successivt (periodisk utbetalning) under en viss period alternativt livsvarigt eller genom engångsutbetalning.

Vid periodisk utbetalning sker omräkning av storleken på återbäringen löpande under utbetalningstiden, för närvarande en gång per år. Vid omräkningen kontrolleras om försäkringskapitalet medger utbetalning av återbäring. Återbäringen beräknas utifrån antaganden om bl.a. framtida ränta, omkostnader, skatt och dödlighet. Återbäringen betalas ut tillsammans med garanterat försäkringsbelopp under försäkringens utbetalningstid.

Om tilldelning av återbäring istället sker genom så kallad vinstsamling utbetalas all eventuell återbäring när försäkringen upphör.

O. Skandias rätt att ändra villkoren och att säga upp försäkringsavtalet

1. Villkorsändring

Skandia har rätt att ändra villkoren för försäkringsavtalet under försäkringstiden om förutsättningarna för avtalet förändrats genom ändrad lagstiftning eller annan författning, ändrad tillämpning av lag eller annan författning eller genom myndighets föreskrift.

Detsamma gäller om

- a. en sådan rätt särskilt avtalats,
- b. förutsättningarna för avtalet ändrats på så sätt att en ändring i villkoren behövs av försäkringstekniska skäl, eller annars för att uppfylla kravet på god standard på kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker, eller om
- c. en ändring i villkoren är nödvändig på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

En sådan rätt till ändring finns bl.a. i den utsträckning det krävs för att upprätthålla en skälig prissättning och skälig fördelning av risker samt överskott inom försäkringstagar-kollektivet.

Skandia får inte ändra villkoren i avtalet under försäkringstiden till nackdel för försäkringstagaren eller annan ersättningsberättigad enligt försäkringen på grund av att ett försäkringsfall inträffat eller för att den försäkrades hälsa har försämrats. Villkor om rätten till den förmån som ska betalas ut, till fribrev, till förtida utbetalning och om i avtalet bestämda löpande premier får inte ändras till nackdel för försäkringstagaren eller annan ersättningsberättigad enligt försäkringen utan uttryckligt stöd i avtalet.

En ändring i villkoren gäller från och med kommande premieperiod. Ändringen kan dock tidigast börja gälla en månad efter det att Skandia sänt information om de nya villkoren till försäkringstagaren, eller vid den tidigare tidpunkt som följer av lag.

2. Uppsägning

Vid dröjsmål med premiebetalningen har Skandia rätt att säga upp försäkringen för att den ska upphöra eller för att Skandias ansvar ska begränsas på det sätt som framgår av punkt C. Om försäkringstagaren eller den försäkrade inte lämnat upplysningar enligt lag och villkor (punkt A) har Skandia på det sätt lagen anger rätt att säga upp försäkringen för att den ska upphöra eller ändras.

Skandia har rätt att säga upp premiebefrielseskyddet om det finns en grund för en villkorsändring enligt bestämmelserna i punkt O1 men en sådan ändring inte är tillräcklig. Uppsägningen får ske med verkan från och med kommande premieperiod.

P. Force majeure

Skandia ansvarar inte för skada till följd av stridsåtgärd i arbetslivet, lagbud, myndighetsåtgärd, krigshändelse eller annan omständighet varöver Skandia inte råder och inte heller för annan skada om Skandia förfarit med normal aktsamhet.

Information om behandling av personuppgifter

Personuppgifter som lämnas till Skandia, som är personuppgiftsansvarig, kommer att behandlas av bolaget och andra bolag i Skandiakoncernen för att bolagen ska kunna fullgöra ingångna avtal eller skyldigheter som föreligger enligt lag eller andra författningar. Uppgifterna inhämtas normalt direkt från den registrerade men kan också komma att inhämtas från arbetsgivaren eller annan. Uppgifterna kan komma att uppdateras genom externa register, till exempel Spar.

Uppgifterna kan även komma att användas för marknadsanalyser, statistik och för att utvärdera tjänster och produkter. Vidare kan uppgifterna komma att användas för att informera om Skandiakoncernens tjänster och produkter med de begränsningar som följer av avtal. Personuppgifter kan för angivna ändamål komma att utlämnas till bolag i Skandiakoncernen och andra företag som bolag i Skandiakoncernen samarbetar med såväl inom som utom EU- och EES-området. Den som inte vill motta adresserade erbjudanden kan kontakta bolagets kundtjänst och begära s.k. reklamspärr.

Skandiakoncernen kommer vid behandlingen av personuppgifter att iakttäta stor försiktighet för att skydda den enskildes personliga integritet. Uppgifterna kommer endast att göras tillgängliga för personer som behöver ha tillgång till uppgifterna för att kunna utföra sitt arbete för Skandiakoncernens räkning. Dessa personer kommer endast att få tillgång till uppgifterna i den utsträckning som behövs för att de ska kunna utföra sitt arbete.

Bolaget kan komma att spela in eller på annat sätt dokumentera den enskildes kommunikation med bolaget.

Enligt personuppgiftslagen (1998:204) har varje registrerad rätt att få information om och rättelse av de personuppgifter som registrerats. Sådan begäran framställs skriftligen till Skandia, 106 55 Stockholm. Märk kuvertet ”Information om personuppgifter”.